

BUDOUCNOST, KTEROU CHCEME

.. KRAJINA JSME MY ..
KRAJINA JE BUDOUCNOST

Ing. akad. arch. Martin Stránský

Ballingův sál, NTK4, Studenská 13, Praha 6
15.03.2011

PROČ MY JSME KRAJINA?

- KRAJINA JE ZÁKLADNÍ SLOŽKA ŽIVOTA PROSTŘEDÍ V NĚMŽ ŽIJEME
- BEZ KRAJINY NENÍ IDENTITA A BEZ IDENTITY NENÍ SPOLEČENSTVÍ – DUCHOVNÍ ROZMĚR LIDSTVÍ
- BEZ KRAJINY NEEEXISTUJEME A SOUČASNĚ (KULTURNÍ) KRAJINA BEZ ČLOVĚKA NENÍ KRAJINOU
- NO LANDSCAPE – NO PEOPLE
- NO PEOPLE - NO LANDSCAPE
- KRAJINA JE NAŠÍ SOUČÁSTÍ ANIŽ SI TO DNES VĚTŠINA OBYVATEL UVĚDOMUJE – ZTRÁCÍME POVĚDOMÍ O KRAJINĚ
- ZTRÁTU PŘIROZENÉHO POVĚDOMÍ O KRAJINĚ JE NEZBYTNÉ NAHRADIT VZDĚLÁNÍM
- BEZ VZDĚLÁNÍ NENÍ MOŽNÉ UVAŽOVAT O UDRŽITELNOSTI ŽIVOTA NA PLANETĚ
- KRAJINA JE PLATFORMOU PRO VZDĚLÁVÁNÍ / UČENÍ PROSTŘEDNICTVÍM KRAJINY

ZÁKLADNÍ OTÁZKY

CO MŮŽE (NAŠE – EVROPSKÁ) KRAJINA NABÍDNOUT (UDRŽITELNÉ) BUDOUCNOSTI ?

- POZITIVNÍ I NEGATIVNÍ ZKUŠENOSTI A POUČENÍ Z CHYB VÝVOJE SPOLEČNOSTI KRAJINY EVROPY ZA POSLEDNÍ STOLETÍ
- POZITIVNÍ I NEGATIVNÍ PRAKTICKÉ ZKUŠENOSTI A POUČENÍ Z IMPLEMENTACE EVROPSKÉ ÚMLUVY O KRAJINĚ
- POZITIVNÍ I NEGATIVNÍ PRAKTICKÉ ZKUŠENOSTI Z APLIKACE ZELENÉ EKONOMIKY V ZEMÍCH JAKO NĚMECKO, DÁNSKO ATD.
- POZITIVNÍ I NEGATIVNÍ ZKUŠENOSTI A POUČENÍ Z PRAKTICKÉ APLIKACE AGENDY 21 V REÁLNÉ STÁTNÍ, REGIONÁLNÍ A MÍSTNÍ POLITICE

ZÁKLADNÍ OTÁZKY

**ÚMLUVA O BIOLOGICKÉ ROZMANITOSTI (SVĚT)
EVROPSKÁ ÚMLUVA O KRAJINĚ (RADA EVROPY)
TÉMATICKÁ STRATEGIE ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ
MĚST (EU)**

**PERSPEKTIVA ÚZEMNÍHO ROZVOJE EVROPY (EU)
STRATEGICKÉ SMĚRY SPOLEČENSTVÍ PRO
ROZVOJ VENKOVA (EU)**

AGENDA 21

CO CHYBÍ PRO UDRŽITELNÝ VÝVOJ?

- **PROPOJENÍ A SPOLUPRÁCE MEZI
JEDNOTLIVÝMI STUPNI – NA NÁRODNÍ A
MEZINÁRODNÍ ÚROVNI**
- **VÝMĚNA A KOORDINACE MEZI
STÁTY, REGIONY, UNIVERZITAMI, NGO**

A CO CHYBÍ U NÁS DOMA?

**PRÁVNÍ RÁMEC
EVROPSKÉ
KRAJINY**

PŘÍKLAD

MEZINÁRODNÍ
POLITICKÉ
PROGRAMY A
VENKOVSKÁ
KRAJINA

JAKÁ JE ROLE KRAJINY PRO UDRŽITELNOST ŽIVOTA?

ÚČAST

- ZVYŠOVÁNÍ POVĚDOMÍ
- INFORMACE
- DIALOG
- SPOLUPRÁCE

ROVNOVÁHA MEZI

- POŽADAVKY LIDÍ
- POŽADAVKY PŘÍRODY
- POŽADAVKY KRAJINY
- DNEŠNÍMI POŽADAVKY
- BUDOUCÍMI POŽADAVKY

BUDOUCÍ ÚKOLY

- KLIMATICKÉ ZMĚNY
- BIODIVERZITA
- DEMOGRAFICKÉ ZMĚNY
- BEZPEČNOST POTRAVIN
- DODÁVKY ENERGIE
- DODÁVKY VODY

PLÁNOVÁNÍ

- PROPOJIT ŘADOVÉ A
KOMUNITNÍ INICIATIVY S
NÁRODNÍMI ČI
REGIONÁLNÍMI
PERSPEKTIVAMI

POROZUMĚT, ŽE

- KRAJINA JE VÍCE NEŽLI
JEDNOTLIVÉ PRVKY
- MĚSTSKÁ A VENKOVSKÁ
KRAJINA MAJÍ MNOHÉ
SPOLEČNÉ
- KRAJINA JE OHROŽENA

SPOLEČNÁ ODPOVĚDNOST ZA KRAJINU:

(EVROPSKÉ) KRAJINY JSOU POD HROZBOU HOSPODÁŘSKÉHO ROZVOJE, URBANIZACE, INTENZIFIKACE ZEMĚDĚLSTVÍ, OPOUŠTĚNÍ PŮDY, KLIMATICKÝCH ZMĚN, POŽÁRŮ, ODLESŇOVÁNÍ, ROZTRŽIŠTĚNOSTI DOPRAVNÍCH SÍTÍ, MASOVÉ TURISTIKY (NAPŘ. PODÉL POBŘEŽÍ A CHKO) A TAKÉ VÁLEČNÝCH ZÓN.

URBANIZOVANÉ KRAJINY JSOU VELMI DYNAMICKÉ, KOMPLEXNÍ A MULTIFUNKČNÍ. ROZŠIŘOVÁNÍ MĚST JE JEDEN Z NEJVÝZNAMNĚJŠÍCH TYPŮ ZMĚNY VE VYUŽÍVÁNÍ KRAJINY OVLIVŇUJÍCÍ V SOUČASNÉ DOBĚ EVROPU (ALE I DALŠÍ KONTINENTY)

POZN.: V BLÍZSKÉ DOBĚ BUDE ŽÍT V URBÁNNÍM PROSTŘEDÍ VÍCE NEŽ 60% OBYVATEL PLANETY.

TO, CO POTŘEBUJEME JE SPOLEČNÉ POROZUMĚNÍ:

- **MŮŽEME NAPLNIT VŠECHNY
POŽADAVKY/POTŘEBY NAJEDNOU NA
STEJNÉM MÍSTĚ?**
- **CO JE „LEHKÉ“ DOSÁHNOUT, JE ALE REÁLNÉ
PRO UDRŽITELNOST (BUDOUCNOST)?**
- **CO JE PRO NÁS (NEJ)DŮLEŽITĚJŠÍ?**
- **CO JE NEJDŮLEŽITĚJŠÍ PRO KRAJINU?**
- **JAKÝM ZPŮSOBEM CHRÁNIT KRAJINU, ABY
MOHLA PLNIT SVOU ÚLOHU PRO ŽIVOT I V
BUDOUCNU?**

OTÁZKY NA POŽADAVKY PRO BUDOUCNOST

- VLÁDA POSTRÁDAJÍCÍ ZÁJEM
- ODKAZ PLÁNOVÁNÍ VE SMYSLU SUBSIDIARITY
- NEDŮVĚRA K ÚČASTI ÚSTŘEDNÍCH AGENTUR
- ŠPATNÁ KOORDINACE MEZI RŮZNÝMI VLÁDNÍMI ODVĚTVÍMI (REZORTISMUS)
- ROZDÍLNÁ OČEKÁVÁNÍ VEŘEJNÉ MOCI A VEŘEJNOSTI
- ODLIŠNÉ NÁZORY ODBORNÍKŮ A UŽIVATELŮ
- OBTÍŽNÝ VZTAH DELIBERATIVNÍ DEMOKRACIE A ZASTUPITELSKÉ DEMOKRACIE
- NEDOSTATEK ORGANIZOVANÝCH ZAPOJENÍ ZÚČASTNĚNÝCH STRAN
- URČITÉ SKUPINY SE NEÚČASTNÍ
- VEŘEJNÁ LHOSTEJNOST K OTÁZCE KRAJINY
- KRAJINA POVAŽOVÁNA ZA PŘEKÁŽKU ROZVOJI
- PARTICIPATIVNÍ VÝZKUM NENÍ NÁSLEDOVÁN IMPLEMENTACÍ

**PROBLÉMY ÚČASTI
JSOU KLÍČOVÉ PRO
REÁLNOST
NAPLNĚNÍ
POŽADAVKŮ
UDRŽITELNOSTI
VÝVOJE
SPOLEČNOSTI
((A) KRAJINY)**

DĚKUJI ZA POZORNOST

Ing. akad. arch. Martin Stránský

stransky.martin@cenelc.cz

CENELC.CZ CENTRUM EVROPSKÉ SÍŤE
PRO IMPLEMENTACI
EVROPSKÉ ÚMLUVY O KRAJINĚ
V ČESKÉ REPUBLICE
 O.P.S.